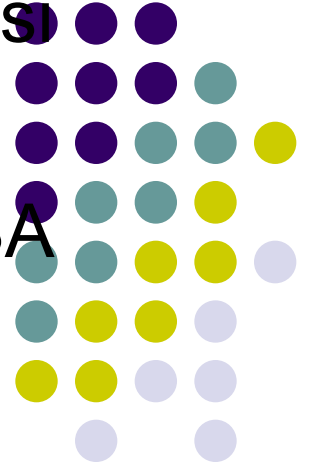

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

İnsan Kaynaklarının Yasal Çerçevesi

Örnek Yargı Kararı İncelemesi

Hazırlayan: Dr. Şafak BAŞA

İKY

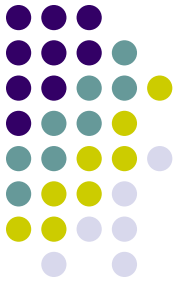
Örnek Yargı Kararı:1

- Danıştay 12.Dairesi,
- Karar Yılı: 2006,
- Karar No: 539,
- Esas Yılı: 2004,
- Esas No: 4382,
- Karar Tarihi: 22.02.2006
- Konu: *Kamu Görevine Alınmada Cinsiyet Ayrımı Yapılamayacağı Hakkında.*

İKY

Örnek Yargı Kararı: 1

- **Davacı:** Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği,
- **Davalı:** M.T.A Genel Müdürlüğü, ÖSYM,
- **Davanın Özeti:** Dava; Davacı T.M.M.O.Birliği tarafından KPSS-2004/2 ve Ek Yerleştirme Tercih Kılavuzununun 252 kodunda yer alan ve M.T.A merkez teşkilatına mühendis kadrosuna yapılacak atamalar için, “*cinsiyeti erkek olmak*” ibaresini içeren düzenlemenin Anayasanın 2.maddesi ile Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle iptali istemiyle açılmıştır.

İKY

Örnek Yargı Kararı: 1

- **Karar:** Anayasanın 10.maddesinde; *“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun hareket etmek zorundadırlar.”*denilmektedir.
- Aynı durumda olanlar için farklı düzenleme eşitliğe aykırılık oluşturur. Anayasanın amaçladığı eşitlik, mutlak ve eylemli eşitlik değil hukuksal eşitliktir...Kişisel nitelikleri ve durumları özdeş olanlar arasında değişik uygulamalar yapılamaz.

İKY

Örnek Yargı Kararı: 1

- İdare hukuku alanında eşitlik ilkesi kamu hizmeti kavramı ile birlikte anılmaktadır. Buna göre eşitlik kamu hizmetinin genel ilkelerinden biridir.
- Bu çerçevede idare, kamu hizmetini dilediğine sunmakta özgür olmadığı gibi, eşit durumda bulunanlara eşit, farklı konumda bulunanlara da farklı biçimde sunmak zorundadır.
- Ayrıca kamu hizmetinin tarafsızlığı ilkesi, “*ayrımcılık yapmama*” yükümlülüğünü de içermektedir.

İKY

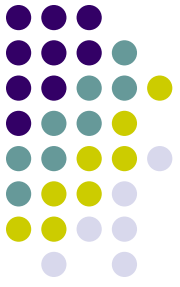
Örnek Yargı Kararı: 1

- Anayasanın, kamu hizmetlerine girme hakkının düzenlendiği 70.maddesinde de; *“Her Türk,kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden baka hiçbir ayırım gözetilemez.”* hükmü yer almaktadır.
- Anayasanın yukarıda yer verilen hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, herkes cinsiyet yönünden kanun önünde eşittir.Aynı hukuksal durumda bulunan kişiler arasında cinsiyet farklılığının hukuksal eşitsizliğe gerekçe olabileceği kabul edilemez.
- Bir yüksek öğretim lisans programına devam edilerek alınan mezuniyet diploması; diplomaya hak kazanan kişinin mesleği her koşulda yerine getirmeye hak kazandığını göstermektedir.

İKY

Örnek Yargı Kararı: 1

- Kamu hizmetine girmede cinsiyet ayrımcılığına dayalı engelleyici yönde getirilen koşullar eşitlik ilkesine aykırı olabileceği gibi, işlevselliği kalmayan meslek unvanlarının dolaylı olarak kişilerin elinden alınması suretiyle hak kaybına yol açacaktır.
- Olayda, Anayasanın hükümleri gereğince, kamu kurum ve kuruluşlarına, personel alımlarında, başvuru şartlarının görevin gerektirdiği nitelikler ve hizmet gerekleri doğrultusunda eşitlik ilkesine uygun bir şekilde belirlenmesi gerekmekte olup, bunun dışında hiçbir ayırım gözetilemeyeceği kuşkusuz olduğundan, tercih kılavuzunun Anayasanın 10. ve 70.maddelerinin öngördüğü eşitlik ilkesine aykırı bir şekilde düzenlenen koşulda hukuka uyarlık bulunmamaktadır.
- Açıklanan nedenlerle düzenlemenin iptaline karar verilmiştir.

İKY

Örnek Yargı Kararı: 2

- Danıştay 11.Dairesi,
- Karar Yılı: 2003,
- Karar No: 1623,
- Esas Yılı: 2000,
- Esas No: 8963,
- Karar Tarihi: 08.04.2003
- Konu: *İdarenin Takdir Yetkisini Kullanırken Aynı Durumda Olan Personel Arasında Ayrım Gözetmeden, Eşit Bir Şekilde, Objektif Olarak İşlem Tesis Etmesi Gerektiği Hakkında.*

İKY

Örnek Yargı Kararı: 2

- **Davacı:** -
- **Davalı:** TRT Kurumu,
- **Davanın Özeti:** Dava; davacıya 1996 yılı 2.teşvik ikramiyesinin ödenmemesine ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle açılmıştır.
- **Karar:** ...TRT Kurumu Personeline Ödenecek Teşvik İkramesinin Usul ve Esasları ile ünite amirlerinin teklifi ve Genel Müdürün oluru ile, 40 günden fazla izin kullanan personele ikinci teşvik ikramiyesinin ödenmesi konusunda idareye takdir yetkisi tanınmış ise de bu yetki mutlak ve sınırsız bir yetki olmayıp, anılan yetkinin objektif olarak kullanılması gerekmektedir.

İKY

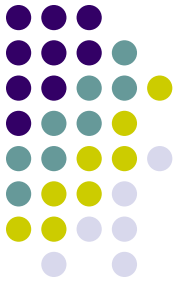
Örnek Yargı Kararı: 2

- Genel müdür oluru ile olumlu ya da olumsuz yönde kullanılan bu takdir yetkisinin diğer tüm idari işlemler gibi yetki, şekil, sebep, konu ve maksat öğeleri yönünden yargısal denetime tabi tutulması gerekmektedir.
- Dosyanın incelenmesinden, 1996 yılında 40 günden fazla sıhhi izin kullandığı halde beş kişiye 2.teşvik ikramiyesi ödenmesinin uygun görüldüğü davacının ise bu kişiler arasında yer almadığı anlaşılmaktadır.
- Bu durumda davacının ileri sürdüğü mazeret dikkate alındığında, aynı konumda olan diğer kişilere ikramiye ödenirken davacıya 1996 yılı 2.teşvik ikramiyesi ödenmemesinde davalı idarenin eşitlik ilkesine uygun davranmadığı ve takdir yetkisini objektif bir şekilde kullanmadığı sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır...

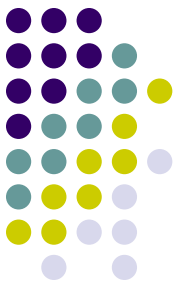
İKY

Örnek Yargı Kararı: 3

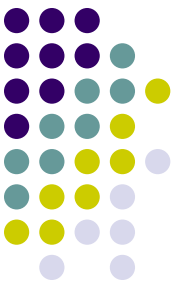

- Danıştay İdari Dava Daireleri,
- Karar Yılı: 2003,
- Karar No: 962,
- Esas Yılı: 2002,
- Esas No: 1048,
- Karar Tarihi: 18.12.2003
- Konu: ***Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinde Çalışanların Uyuşgunluğunu Belirleme Konusunda Davalı İdareye Tanınmış Bir Yetkinin Bulunmadığı Hakkında.***

Örnek Yargı Kararı: 3

- **Davacı:-**
- **Davalı:** Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Başbakanlık,
- **Davanın Özeti:** Dava; Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüpleri Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6.maddesini değiştiren yönetmeliğin 1.maddesin iptaliyle açılmıştır.
- **Karar Özeti:** “...yabancılar yönünden temel hak ve özgürlükle alanında yapılacak olan bir sınırlamanın milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla yapılması gerektiği açık olup, yönetmelikle bu alanın sınırlandırılmasında hukuka uyarlık bulunmadığı...”

Sonuç:

- Kamu yönetiminde insan kaynakları yönetimine ilişkin uygulamalarda gerek yasal çerçeve gerekse bu konudaki yargısal içtihatların dikkate alınması gerekeceği;
- Göreve alınmada cinsiyet ayrımı yapılamayacağı;
- İnsan kaynakları birim yöneticilerinin yetki kullanırken aynı durumda olan personel arasında ayırım gözetmeden, eşit bir şekilde objektif olarak işlem tesis etmesi gerekeceği;
- Yabancılar yönünden temel hak ve özgürlük alanlarında yapılacak olan bir sınırlamanın milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla yapılması gerektiği, çalışanların uyruğunu belirleme konusunda idareye tanınmış bir yetkinin bulunmadığı;
- Sonucuna ulaşılmıştır.
- EK:3 adet Danıştay Kararı